

Rone, som maaske de sex Dage af Ugen neppe fortjener det nødvendige Livsophold, og som altsaa vil blive forhindret derfra paa den syvende Dag, det, at hun sidder og sælger sin Frugt eller sin Fisk, virke forstyrrende paa Hviledagens Fred eller paa den offentlige Gudstjeneste i Forhold til det, som er tilladt baade efter Ministerens og Udvalgets Forslag, nemlig Kjøret med Droster og alle mulige andre Kjøretøier undtagen Arbeidsvogne, endog lige forbi Kirkens Dør? Udvalget har altsaa ikke fastholdt sin Grundsætning, og at denne Grundsætning endnu mere er fravegen ved Vedtagelsen af Forslaget om Butikernes Lukning, behøver ikke nogen nærmere Forklaring. Den høitærede Minister udtalte ved 2den Behandling, at den Grundsætning, som særlig var levende for hans Betragtning, var Hensynet til den herstkende Anskuelse om, hvad der hører til den ydre Sømmelighed. Det er altsaa i Kraft af denne den høitærede Ministers Betragtning af, hvad der saaledes hører til det ydre Sømmelige, at han har foreslaaet og fastholdt Butikernes Lukning om Søndagen, men hvorledes har da den høitærede Minister gennemført sin Grundsætning? Efter den høitærede Ministers Forslag kunne alle Markarbeider trindt omkring i hele Landet og alle offentlige Arbeider, som ikke foraarstige Larv i Nærheden af en Kirke, gaa aldeles uforstyrrede om Søndagen; naar man begiver sig bort fra Byen, hvor der efter dette Lovforslag skal her ske en vis Stillehed, og hvor der er tilveiebragt det, som efter den høitærede Ministers Mening hører til den ydre Sømmelighed, saa vil man se, at i Landsbyerne det værste Slid og de ubyggeligste Arbeider foregaa ligesaa regelmæssig paa denne Dag som paa Søndagene, og det forekommer mig virkelig er at tage meget lidt Hensyn til det, som i den Henseende er det Sømmelige. Jeg udtalte ved første Behandling Noget om Manglen af Bestemmelser i denne Lov, som kunde skjænte Lyendet, Arbeiderklassen i det Hele og en Del af Statens Embeds- og Bestillingsmænd nogen Hviletid om Søndagen. Udvalget har ikke troet at kunne tage noget Hensyn dertil, og jeg har ikke forsøgt at give min Tanke Udtryk i noget Endringsforslag, da jeg vel har kunnet se iforveien, at saadant ikke vilde blive modtaget. Naar nu det ærede Medlem for Odense Amts 2den Valgkreds (Corn. Petersen) er fremkommet med et Forslag som det, der findes under Nr. 2, skal jeg ganske vist erkende, at det paa en Maade er et Udtryk for den Tanke, jeg har gjort mig til Talsmand for ved første Behandling; men jeg kan ikke tilbageholde nogen Tvivl, om det er den rette Vej, ad hvilken man er i Stand til saaledes at kunne skaffe den talrige Klasse af vore Medborgere nogen Frihed og nogen Søndagshvile. Udvalget har i sin Betænkning udtalt, at Bestemmelser i den Henseende helst maatte henvises til den almindelige Lov, og det er maaske af

den Grund, at Udvalget og navnlig dets Ordfører, der ved Sagens 2den Behandling udtalte, at hvis Forslaget om Butikernes Lukning blev vedtaget, vilde han være tilbøjelig til at gaa med til Forslag baade i den ene og den anden Henseende, baade med Hensyn til Lyendet og Arbeiderklassen og med Hensyn til dem af Statens Embeds- og Bestillingsmænd, Post- og Jernbanembedsmænd, hvorom der har været Tale. Naar den ærede Ordfører nu ikke har givet sin Tanke i den Henseende Udtryk i Forslag, kan det maaske ligge deri — han har ikke udtalt sin Grund i Dag —, at han har antaget, at denne Lov ikke er Stedet til at fremkomme med den Slags Forslag. Med Hensyn til selve Forslaget af det ærede Medlem for Odense Amts 2den Valgkreds, har jeg, som sagt, nogen Tvivl, ikke hvorvidt det passer ind i denne Lov, men af Hensyn til, hvorvidt Bestemmelser af denne Natur overhovedet vilde kunne komme til at passe ind i nogen Lov. Naar man vil skaffe nogen Hviletid for den Klasse af vore Medborgere i Dverensstemmelse med, hvad den ærede Minister har udtalt i sine Motiver, at han med Hensyn til Butikslukningen ogsaa har havt det for Øie at skaffe Folk, som ikke have nogen som helst Frihed, en saadan, tror jeg, at det bedst kunde opnaas derved, at man havde beholdt de gamle Bestemmelser, at alt Markarbeide er forbudt paa Helligdagene ligesaa vel som Handel i Butikerne. Jeg tror, at man meget bedre ad den Vej paa middelbar Maade kan give den Klasse af vore Medborgere nogen Frihed om Søndagen; thi det forekommer mig, at, hvorledes man end stiller det, enten man vil stille det, som det her er foresat, eller vil fremkomme med Forslag paa selve Lyendeloven, vil man støde paa overmaade store Bankekligheder. Dette, saaledes at blande sig paa en Maade i Forholdet mellem Lyende og Husbond, vil give Anledning til Rivninger, som ville blive høist uheldige. Hvad skal f. Ex. forstås ved nødvendig Husgjerning? Alene dette kan give Anledning til saa mange Trætter og Ulemper, at man snart vilde komme til at ændre det, hvis man vedtog det i denne Stikkelse. Jeg kan ikke lade være endnu en Gang, inden denne Sag forlader dette Thing, at lægge Regjeringen og Thinget paa Hjerte, at der med Hensyn til Jernbane- og Postembeds- og Bestillingsmænd (En Stemme: Og Telegrafembedsmænd!) ja maaske dem ogsaa, finde Forholdet Sted, paa hvilke jeg tror, man kan anvende den ærede Ministers Ord, at de ikke ere sømmelige. Der gives for at nævne et Exempel mange Steder i Sjælland ved smaa Stationer, hvor der er ansat en Mand som Stationsforvalter, som baade har Ledelsen af, hvad der tilhører Jernbanetransport, baade Gods- og Persontransport, har Telegraf- og Postvæsenet under sin Bestyrelse, kort sagt Alt. Naar han ikke har privat Formue udenfor sin Løn, er han ikke istand til at kunne udrede Nogetsom-